

ఫోటో

గడబిడి

బొడ్డు బాపిరాజు

—: 0 :—

రమణ :-

సముద్రంలోని మణులు మాణిక్యాలు వొక సారి బొడ్డుకు కొట్టుకొనివచ్చేట్లు మా స్నేహ సంఘం అంతా వసంతారంభంలో సుడిగాలికి కొట్టుకొనివచ్చినట్లు మా మూర్తి యింటివద్ద కలుసుకున్నాం. మాలోవొక తెగకు చెందిన వారేలేరు. శర్మ కపిశ్వరుడు; మూర్తి శిల్పి; శాస్త్రి గాయకుడు; రావు కథకుడు; సతి విమర్శకుడు; అందరిలో నేనే వృత్తి కబుర్లపోగును. నాకు సంగీతం అంటే చెవిపోటు! కవిత్యం అంటే తలనొప్పి; శిల్పమంటే కళ్లకలక! యిక యిష్టమైనవి నలుగురుతో కలిసి లేతలేత సొరకాయలు తేలికగా తెగకోయడమే. నేను లేనిది సభరక్తి కట్టనేకట్టదు. శర్మ యెక్కడో మేష్టరు పని చేస్తున్నాడు. మూర్తి యింకా కళ్యాణిగానే వుండిపోయాడు. శాస్త్రి నాటకాలలో లీనమైనాడు. ఇకరావూ పతి ప్రతికల్లోపడి కొట్టుకొంటున్నారు. మిగిలిన వాణి నేను. ఉగాది పండుగ

అవడంచేత అందరం కలుసుకున్నాం. అందరం కలిసామా అంటే సుందరకాండ పారాయణమే.

శర్మ ఏవోపిచ్చి గీతాలు గొణుగుతున్నాడు. వసంతం వచ్చిందనే సరికి మా వాడికి మతిపోయింది. యింకానయం; మా వాడింకా ఎవర్నీ ప్రేమించి ఉండకపోబట్టి సరిపోయింది కాని; లేకపోతే వసంతంవచ్చినందు కెంత గడబిడి కావలిసి వుండేదో! శాస్త్రి ప్రకారం ముందుకోకెలను తిట్టాలి; తరువాత ఆ మలయ మారుతంమీద యింత దుమ్మెత్తిపోయాలి; అటుపిమ్మట చంద్రుణ్ణి వసంతుణ్ణి మస్త్రుధుణ్ణి వొకడి నేమిటి అడ్డమైనవాళ్ల నూనోరు క్రొవ్వినట్లు తిట్టి పోయాలి. వాడికే? మధ్యన మా కర్మంకాలేది! వాడికి తామర తూళ్లూ తుమార బిందువులూ కర్పూరపు ముద్దలూ తెచ్చి శైత్యోపచారాలు చెయ్యలేక! ఏదో అంటారే “బడాయికి బావగారు చస్తే యీడవలేక యింటిల్ల పాదీ...” అన్నట్లు

కాని దేవుడు మేలుచేస్తే అటువంటి ఓఘాయి త్యం యెమీ తటస్థించలేదు.

మా శాస్త్రీగాడిని పాడమన్నామా, యింక దుంపతెంపాడే! నదను కద్దను అనాటకాల సాం గులన్నీ వినీదాక వదలడం మరిలేదు. రూపాయి పావలా కూలి తీసుకున్న వాడుకూడా అంత శ్రమపడడంలే నిజమైనమాట. పండుగ పూట వాడి ఘోష మన కెందుకని వెంకటేశ్వర్ల ముడు పులాగా వాణ్ణి కదల్చకుండా అట్లా అట్టి పెట్టాం. మూర్తి తాను వ్రాసిన బొమ్మలన్నీ గోడల నిండా అలంకారంగా వ్రేలాడదీశాడు. రావు కసిదీరా పొగడుతున్నాడు. నాసంగతి మొదటే చెప్పానుగా నేను ఏ కలగ చేసుకోకుండా చూస్తున్నాను. చూడకపోతే మూర్తి చిన్న పోతాడేమో అనేసుమండి! మా గౌరీపతి ఆ బొమ్మలుచూస్తూ అదనీయదనీ విమర్శిస్తున్నా డు. వాడివి అసలే సున్నపు కళ్లు: అందరకూ నచ్చినదాన్ని వాడు నచ్చలేదని విమర్శిస్తాడు. అంతెందుకు సంతకం సరిగా వంకర టింకరలే కుండా చేసి మిడకలేకు, ఆ బొమ్మల్ని ఆక్షేపి స్తున్నాడు.

మూర్తి అనుగ్రహమా అని ఆ ఉదయసే వంతా మాకు కర్చులేకుండా సాగిపోయింది. కడుపులో కాఫీ పడగానే వొక్కొక్క మనిషీ యిబ్బడయాడు. ఎవరికి తోచిందోకాని ఆరోజు న అంతా కలసి ఫుటో తీయించుకుందామన్న సంకల్పం: మెరపులాగా మెరసింది. శర్మ కండు వా సరిచేసుకున్నాడు. శాస్త్రీ ముఖం తుడుచు కున్నాడు. రావు క్రాపు దిద్దుకున్నాడు. తలో పనిలో మునిగిపోయారు. మూర్తి దగ్గర కెమేరా

వుండన్నాడు పతి. యికనేం మూర్తి వంకకు త్రి ప్పారు అన్నికట్లా నల్లకలువల తోరణాలు కడు తూ వుత్తుత్తివి. మూర్తి 'సరే'నన్నాడు. అంద రూ వొక్కసారిగా సరే అన్నారు.

మూర్తిగారి డాబామీదకు చేరుకున్నది మా పటాలమంతా. క్రిందనుండి ఎవరి కుర్చీ వాళ్లే మోసుకొనివచ్చారు. మూర్తి ఫుటో తీసేవాడు. యికమేం పంచపాండవులం మిగిలాము. ఎవ రెట్లా కూర్చుండి ఫుటో తీయించుకోవాలన్న సమస్య వచ్చింది మా యెసంబ్లీలో. పుస్తకం చదువుతూ కూర్చుంటానంటాడు శర్మ. "ఇక నీ గీచినగీటు దాటనని" పద్యం ఆలాపిస్తూవున్న సత్యభామలాగా నిల్చుండి దిగుతా నంటాడు శాస్త్రీ. అతని పుణ్యమా అంటూ వేషంకూడా వేసుకుంటాననలేదు. కోకకు నగలకు ఎరువు వెళ్లవలసివచ్చేది. రావు మట్టుకు రావు ఏదో వ్రాస్తూవున్నట్టు పడుకుని గడ్డక్రింద చెయ్యి పెట్టుకుని-అచ్చంగా రవివర్మ వ్రాసిన శకుంతల పత్ర రచన మోస్తరు—దిగుతా నంటాడు. వీళ్లందరినీ విని పతికూడా ఏదో మహా ఆలో చిస్తూవున్న యోధుడిలా ఆకాశం వంకచూస్తూ వెనక్కు చేతులు విరచికట్టుకొని దిగాలంటాడు. నాకు సుష్టుగా కూర్చుండి కండవా అంచు స్ప ష్టంగా కనపడేటట్టు దిగాలనివుంది. ఎవడి యిష్టం వాడిదేకాని యింతమందిలో వొకడు చెప్పితే వినే రెండోవాడు లేడు: అందరూ చక్రవర్తులే. సామంతులు జాగీర్ దారులు మన్నెదొరలు ఎవరూలేరు.

మూర్తి కెమేరా స్టాండు అన్నీ తీసుకొని సిద్ధమయ్యాడు. అందరూ కలసి రాజీపద్ధతిమీద

మూర్తి ఎవళ్ళేలా చెబితే అలా వుండడానికి సఖ్యత కుదిరింది. అతనికి కావలసిన హంగామా అంతా అతను నెరవేర్చుకున్నాడు. ముగ్గురు కూర్చుంటానికి యిద్దరు వెనక నిల్చుండడానికి ఏర్పాటు జరిగింది. శర్మ పొడుగైనవాడు. నేనూ శాస్త్రీ కొంచెం—కొంచెమని మోమోటమి యెంధాకు పదిమందీ అనుకునే పాటి స్థూలకాయులం. అంత మరీ కుర్రవాళ్లు వెంట బడి చప్పట్లు చరిచే టంతమాత్రం కాదు. యిక మా రావూ పతీ పొట్టి పిచ్చుకలు. మధ్య శర్మ కూర్చుంటానికి అటూ యిటూ నేనూ శాస్త్రీ కూర్చుండడానికి వెనుక మా భుజాల మీద చేతులు వేసి రావూ పతీ నిల్చుండడానికి నిశ్చయించుకున్నాము. యింతలోకే, ఫాటో సంగతి ఎట్లా తెలిసిందో మూర్తి తమ్ముడు అయిదేళ్లవాడు నేనుకూడా దిగుతానంటూ డాబామీదకు పరుగుతుకొని వచ్చాడు. వాణ్ణి వద్దంటే యిక యిల్లెగిరి పోయ్యేట్లు యేడుపుకు దిదుతాడన్న సంగతి మాకందరకూ తెలిసిందే. అంతా ఫలానచోట ఫలానచోట అనుకున్నాక వాణ్ణి సర్దడం ఎట్లాగా అని మళ్లీ సందేహానికి మొదలు.

శర్మ వాళ్లో కూర్చోపెట్టుకో మంటే నేను దిగడమైనా మానివేస్తాను కాని నా వాళ్లో కూర్చోపెట్టుకో నన్నాడు నిక్కచ్చినా, పోనీ నావాళ్లో కూర్చోపెట్టు కుంటానన్నాడు మా శాస్త్రీ. వాళ్లోకూడా యింకో పిల్లవాడు లేందే నా వొక్కడి వాళ్లో కూర్చోపెట్టుకోవడం అంత ఆరిష్టకాగా వుండదంటాడు మా మూర్తి. పోనీ శర్మ కళ్లదగ్గర కూర్చోపెడదాం అను

కున్నాం. సరే బాగానే వుంటుంది యిప్పుడు కళ్లకేమీ చెరుపు లేదనుకుంటే ఆకుర్రగుంటడు నేను కుర్చీమీద కాని క్రింద కూర్చోనంటాడు. అరే! చాలా చిక్కులో పడిపోయామే అనుకున్నాం. వాణ్ణి సమాధానం చేసుకుంటేనే కాని మాపని కాస్తా గట్టెక్కదని తెలుసునుకాని వాడుమాత్రం మాకంటే తక్కువ రకమా మామాట విని పూరుకుంటానికి.

విధిలేక మూర్తి పక్కంటి వాళ్ళ నాలుగేళ్ళ పిల్లవాణ్ణి తీసుకొని వచ్చాడు. వొక కుర్రాడు శాస్త్రీ వాళ్లో; వొకడు, నావాళ్లో. యీసారి బాగానేవుంది. అందరినీ సరిగా చూడమన్నాడు మూర్తి. “శర్మ కొంచెం ముఖం ఎత్తాలి. అరే శాస్త్రీ! నీకండువా కొంచెం సరిచేస్తుమారమణ కొంచెం మెడ ఎడానికి తిప్పాలి. మీరు కొంచెం దగ్గరకురండ్లోయి వెనకవాళ్లు” అంటూ మూర్తి సరిచేస్తున్నాడు. అందరి మొఖాలు చిరునవ్వును తెచ్చుకుంటానికి శత విధాలా ప్రయత్నం చేస్తూవున్నాయి. వొక్క నిముషం అంటే వొక్క నిముషం జరిగితే సలక్షణంగానే వుండేది. యింతలో శాస్త్రీ వాళ్లో కూర్చున్న కుర్రాడు వంటలుకు కాబోలు చెంగున దిగాడు. యింతా సరిచేసుకున్న సభంతా సముద్రంలాగా వొక్కసారి కలక బారింది. ఏమంటాం ఆ చిన్న పిల్లడిని? ఇంకా మాశాస్త్రీ అదృష్టమా అని ఆపని కాస్తా వాడి వాళ్లో కానియ్యలేదు. దానికి చాలా కృతజ్ఞత చూపాలి మావాడు న్యాయమైతే.

యీ గడబిడిలో యింకో చిన్న నాటకం జరిగింది. ఆ రెండో కుర్రవాడు యింటివద్ద

నుండి తెచ్చుకున్న పా కుండలో ఆకు వడలో తింటూవుంటే మూర్తి తమ్ముడు పెట్టమని అడిగాడు. వాడికివ్వం లేక వాడు పెట్టలేదు. మా మూర్తి తమ్ముడు వాడి చేతిలో సున్నంపెట్టి వాడి చేతిలోది కాస్తా పూడ బెరుక్కున్నాడు. దాంతో వాడికీ వీడికీ గ్రుద్దులాట. ఆ పోలి కలనులో యిద్దరూ వచ్చి కెమేరామీద పడ్డారు. శర్మ సమయానికి లేచి అది పట్టుకొనక పోతే అది కాస్తా నామరూపాలు లేకుండా నశించి పోయేది. మూర్తికి యాభై అరవై రూపాయలు చేతికి అంటుకునేయి.

సముద్రంలో రేగిన యీ తుపానుతో చల్ల బడేటప్పటికి వక్కా పావుగంట గడచింది. యీసారి అందరం పూర్వోక్త విధంగా మూర్తి ఆజ్ఞానుసారం కూర్చున్నాం. కంఠవాలు సరు దుకోవడం మాని దానివంకే అందర్నీ చూడ మన్నాడు. అందరం లేని నవ్వు తెచ్చుకుంటూ చూస్తున్నాం.

వన్; టూ; త్రీ అన్నాడు మూర్తి. “యిక లేవవచ్చు” అని హెచ్చరిక చెప్పారు. నాది బాగుంటుందంటే నాది బాగుంటుందని డిబ్బాలు

కొడుతూ వున్నారు. ఆ ప్లేటును అప్పుడే డేవ లప్ చేయవలసిందిగా సభవారు మూర్తిని వుర మాయించారు. మేం చావిడిలో కూర్చున్నాం. మూర్తి డార్కు రూములోకి వెళ్లాడు. ఏవో ద్రావకాలు అవీ కలిపి డిష్టులో పోస్తువున్నా డు. పెళ్లాం ప్రసవవేదన పడుతూవుంటే గది దగ్గర కాచుకున్న మొగాడిలాగా ఎప్పుడా ఎప్పుడా అని కనిపెట్టుకున్నాం. యింతలో మూర్తి తెల్ల మతాబా వెలిగించుకుంటూన్న మొగంతో వచ్చాడు “ఏరా” అన్నాం అంతా. “నిన్న స్టేజ్ లో ప్లేటు వేసేవుంచానురా. గది లోకి వెళ్ళిచూస్తే అందులో ప్లేటేలేదు. ఏమైం దో” అన్నాడు చాలా చిన్న మొగం చేసుకొని. యింతలో మాదగ్గర వున్న వాడి తమ్ముడు “అదా! అన్నయ్యా! తెస్తానుండు” అంటూ లోపలికి పరుగెత్తుకొని వెళ్ళి తీసుకొని వచ్చా డు. మా దొరలంతా చెమట కాళ్ళేళారు. ఏముంది సంవత్సరాది పూటా యింత గడిచిడి. “అయినా మనకు ఫోటో ఎందుకోయ్!” అన్నా రంతా. బేను నిజంగా ఫోటో మన కెందుకు అన్నా నేనుకూడా.

వి జెంట్ల కో మా టు

మీ మీ ప్రాంతాల్లో “వినోదిని”కి ఎవరైనా చందాదారులుగా చేరదలచుకొంటే వాళ్లతో మా కార్యాలయానికే స్వయముగా సం॥ చందా సొమ్మును మనియార్డరు ద్వారా పంపేట్లు చెప్పాలి. ఏ జెంట్లుమాత్రం చందాదారుల్ని చేర్చింపరాదు. సం॥ చందా స్వల్పం కాబట్టి చందాదారులను చేర్చుటలో కమీషను ఇవ్వడం దుర్లభం.